

**ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU ZŠ ŽVAHOV**

1. Identifikační údaje

Název zařízení: Školní družina při Základní a mateřské škole
Praha 5 – Smíchov, Kořenského 10/760, detašované pracoviště ZŠ
ŽVAHOV

Adresa: Základní a mateřská škola Praha 5 – Smíchov, Kořenského 10/760
Kořenského 10/760, 150 00 Praha 5
Detašované pracoviště - Pod Žvahovem 463, 152 00 Praha 5

Ředitelka: Mgr. Bc. Libuše Daňhelková

Vychovatelky: Karolina Hlaváčová DiS. - *vedoucí vychovatelka*
Adéla Vránová DiS.
RnDr. Iva Násadníková

Telefon: 797 972 705

E-mail: hlavacova@zskorenskeho.cz

Web: <http://www.zskorenskeho.cz>

Zřizovatel: Městská část Praha 5
Náměstí 14. října 4
150 22 Praha 5

Platnost dokumentu od 1. února 2018

Podpis ředitele školy:

Razítko školy:

2. Charakteristika školní družiny (dále ŠD)

Školní družinu navštěvují žáci 1. – 3. ročníku ZŠ a děti z přípravné třídy. Tvoří ji tři věkově smíšené oddělení, průměrná naplněnost je 25 dětí.

ŠD má tři samostatné třídy, které se nachází v přízemí školy.

Prostor tříd je rozdělen na dvě části. První část je herna s kobercem a druhá část je určena pro výtvarně rukodělnou a pracovní činnost.

K dispozici je sociální zařízení. K rekreačním a sportovním činnostem využívá družina školní zahradu a hřiště. Dále může ŠD využívat školní knihovnu.

Činnost ŠD vychází z pedagogiky volného času. Cílem je vytvoření místa pro aktivní odpočinek dětí po vyučování a zároveň přispění k cílenému ovlivňování jejich volného času.

3. Cíle školního vzdělávacího programu školní družiny

- Rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení
- Osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
- Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí
- Vychovávat ke smysluplnému využívání volného času a vybavovat žáky dostatkem námětů pro naplnění volného času

1. cíl: *Rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení*

- Podporovat tělesný rozvoj a zdraví dítěte, jeho osobní spokojenost a pohodu systematicky rozvíjet řeč dítěte a cvičit schopnosti a dovednosti, které dítěti umožňují a usnadňují proces jeho dalšího rozvoje a učení
- Motivovat dítě k aktivnímu poznávání, povzbuzovat jeho chuť k učení, zájem poznávat nové a objevovat neznámé, porozumět věcem a jevům kolem sebe
- Rozvíjet schopnost přemýšlet a rozhodovat se, rozvíjet všechny poznávací a tvůrčí schopnosti dětí, jejich fantazii, zájmy a nadání
- Rozvíjet schopnost dítěte přizpůsobovat se, reagovat na změny a vyrovnávat se s nimi

2. cíl: *Osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost – předpokladem naplňování je:*

- Poskytovat dítěti možnost poznávat takové hodnoty, jako je nedotknutelnost lidských práv, individuální svoboda, rovnost všech lidí, soucítění a solidarita se slabými a ohroženými,
- Péče o druhé a ohled na jiné
- Hodnoty spojené se zdravím, životem a životním prostředím a důstojnými vztahy mezi lidmi
- V rozsahu dětských možností přispívat k předávání kulturního dědictví, jeho hodnot, tradic, jazyka a poznání
- Rozvíjet schopnost komunikovat, spolupracovat, spolupodílet se na činnostech a rozhodnutích
- vést děti k sociální soudržnosti, připravovat je na život v multikulturní společnosti, k tomu, aby vnímaly různost kulturních komunit jako samozřejmost a měly porozumění pro jejich rozdílné hodnoty i pro vzájemné sbližování

3. cíl: *Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost působící na své okolí – předpokladem naplňování je:*

- Rozvíjet poznávání sebe sama, vlastních zájmů, možností a potřeb
- Vytvářet příležitosti k rozvoji sebevědomí a získání zdravé sebedůvěry
- vést dítě k zájmu podílet se na společném životě a činnostech ve škole i v rodině
- (učit je spolupracovat, spoluodpovídat, akceptovat a tolerovat druhé)
- vést dítě k poznání, že může svou životní situaci ovlivňovat, že může jednat svobodně,
- že však za to, jak se rozhodne a co udělá, odpovídá

4. cíl: *Vychovávat ke smysluplnému využívání volného času a vybavovat žáky dostatkem námětů pro naplňování volného času – předpokladem naplňování je:*

- Pestrost, přiměřenost a vhodná motivace činností
- Rozvíjení individuálních zájmů dětí
- Spolupráce dětí při výběru činností

4. Formy vzdělávání

Pravidelná činnost představuje zejména organizované aktivity zájmového či tělovýchovného charakteru.

Příležitostné akce nejsou vždy zahrnuty do ročního plánu činností. Jsou to např. návštěvy muzeí, divadel, akcí Městské části Praha 5 aj.

Odpočinkové činnosti obsahují klidové činnosti (individuální hry, četba, poslech, uvolňovací cviky, malování).

Rekreační činnosti obsahují aktivní odpočinek, který kompenzuje jednostrannou zátěž během školního vyučování – např. pobyt na hřišti, školní zahradě nebo v okolí školy.

Příprava na vyučování zahrnuje především didaktické hry, tematické vycházky a další činnosti, jimiž upevňujeme a rozšiřujeme poznatky, které žáci získali ve vyučování.

5. Obsah vzdělávání

Základním prostředkem činnosti družiny je hra založená na zážitku účastníků, která obohacuje jejich sebepoznání, rozšiřuje vědomosti a dovednosti a navozuje kladné emoce. Strategií pedagogické práce je respektování požadavků pedagogiky volného času.

Naše družina má zpracovaný plán akcí organizovaných v rámci celé školní družiny, Celoroční plán výchovně vzdělávacích činností i měsíční plány. Zde jsou rozpracovány oblasti námětů pro zájmové vzdělávání a naplnění volného času po vyučování, poskytující účastníkům zájmové činnosti v oblastech navazujících na školní výuku. Vychovatelky tak mají dostatek prostoru k tvořivé práci, mohou ji volně přizpůsobovat v rámci svých oddělení konkrétním žákům a aktuálně je upravovat v souladu s jejich potřebami. Je určen dětem od 1. do 3. třídy.

Je vytvořen na základě polohy a podmínek školy. ŠVP je otevřený dokument, který se může doplnit nebo upravit dle nastalých změn.

6. Materiální podmínky

Školní družina má k dispozici tři třídy. Tělovýchovné a sportovní činnosti probíhají na školním hřišti. K dispozici má ŠD také školní knihovnu. V okolí školy je několik dětských hřišť, kde probíhá rekreační činnost.

7. Personální podmínky

Pedagogické působení zajišťují 3 vychovatelky. Jejich odborné zaměření je průběžně prohlubováno v akreditovaných kurzech a samostudiem.

8. Hygienické a bezpečnostní podmínky, psychosociální podmínky

Bezpečnost a ochrana dětí je zajištěna po celou dobu jejich pobytu ve školní družině. Děti jsou vždy na začátku školního roku seznámeny se školním řádem školní družiny, pravidly bezpečnosti při hrách a soutěžích, s řádem učeben a odborných pracoven (knihovna, hřiště, školní zahrada).

Zajištěny jsou podmínky hygienické – vhodný stravovací režim, zdravé prostředí užívaných prostor (světlo, větrání).

Prostředky první pomoci (lékárnička) jsou dostupné a jsou pravidelně doplňovány. Úraz či zranění je vždy zaevidován do knihy úrazů.

Podrobnosti stanoví vyhláška č. 64/2005 Sb. o evidenci úrazů žáků a studentů.

Pravidla bezpečnosti:

- ✓ Vhodná obuv (přezůvky, sport)
- ✓ Pracovní oděv (výtvarná výchova)
- ✓ Používání bezpečnostních pomůcek
- ✓ Vymezení vhodných prostor ke sportům a hrám
- ✓ Dostupnost prostředků první pomoci
- ✓ Dodržování pokynů vychovatelek

Psychosociální podmínky

- ✓ Vytváření pohody, příznivé sociální klima
- ✓ Respekt k potřebám jedince a jeho osobním problémům
- ✓ Věková přiměřenost a motivující hodnocení
- ✓ Ochrana žáků před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy
- ✓ Spoluúčast žáků ŠD při aktivitách školy
- ✓ Včasná informovanost žáků a jejich rodičů o činnosti ŠD a jejím vnitřním řádu

9. Ekonomické podmínky

Většina hlavní činnosti ŠD je financována z vlastních příjmů, příspěvků zřizovatele a ze státního rozpočtu. Splatnost úplaty stanoví ředitelka školy. Úplata může být snížena nebo prominuta dle pravidel uvedených ve vyhlášce č.74/2005 Sb. O zájmovém vzdělávání.

10. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Při motivování a hodnocení žáků a také při výběru činnosti musíme brát ohled na žáky, kteří mají speciální potřeby. Do školní družiny a jsou integrováni i žáci z jazykově odlišného prostředí. Snahou je vytvořit těmto žákům podmínky k rozvoji jejich osobnosti, co nejvíce s nimi komunikovat, snažit se je začlenit do kolektivu ostatních dětí. Některé jsou adaptabilní, rychle si zvyknou, jiné mají problém se s novým prostředím a vrstevníky sžít. Je důležité věnovat těmto dětem více pozornosti a kladně hodnotit i malé pokroky. Nesmí se cítit ostrčeně. Spolupracujeme s rodiči.

11. Délka a časový plán vzdělávání

Účastník školního vzdělávání, v tomto případě žák školní družiny, je přijímám na dobu jednoho roku. Na začátku školního roku odevzdá řádně vyplněný zápisní lístek (přihlášku) s tím, že má možnost se kdykoliv během roku odhlásit. Vždy musí být tato změna potvrzena rodiči – vyplněn odhlašovací lístek. Každé oddělení se řídí měsíční skladbou zaměstnání. Skladba zaměstnání je uzpůsobena věku dětí. Důležitá je motivace, individuální přístup ke každému dítěti a schopnost komunikace vychovatelky s žáky. Hodnocení činností probíhá formou rozhovoru, výstavy či ankety.

Září - „Ve škole jsme rádi a jsme kamarádi“

- seznámení s novými spolužáky a pravidly ŠD
- orientace ve škole, v jídelně, na školní zahradě a v okolí školy
- zásady správného stolování, základy společenského chování
- osobní i obecná hygiena jako prevence infekčních onemocnění
- pobyt na hřišti a vycházky do okolí školy
- vyprávění zážitků z prázdnin
- **28.9. Den české státnosti**

Říjen – „Končí léto podzim je tu, chystají se ptáci k letu“

- příroda na podzim, práce s přírodninami
- chování ptáků a zvířat (4.10. Den zvířat)
- pohybové hry na školní zahradě
- pobyt na hřišti a vycházky do okolí školy
- podzimní prázdniny
- **28.10. Den vzniku samostatného československého státu**

Listopad – „V lese podzim hospodaří, k večeri si mlhu vaří“

- barvy podzimu, práce s přírodninami
- malování podzimu
- podzim ve městě – návštěva pražských zahrad
- výroba a pouštění draků
- Halloween/dušičky
- pobyt na hřišti a vycházky do okolí školy
- 17.11. Den boje za svobodu a demokracii
- **21.11. Den pozdravů**

Prosinec – „Stromečky v celé zemi, sladce voní Vánoce!“

- Předvánoční čas a advent
- vánoční zvyky a tradice
- výroba dárků a přáníček pod stromeček
- vánoční dílny
- poslech koled a vánoční hudby
- pobyt na hřišti a vycházky do okolí školy
- vánoční prázdniny
- **Mikulášská a vánoční besídka**

Leden - „Mrzne sněží to to zebe, hodně sněhu spadlo z nebe“

- zábava na sněhu
- ptáci a zvířata v zimě – jak jim můžeme pomoci?
- České pověsti
- pobyt na hřišti a vycházky do okolí školy
- pololetní prázdniny
- **Pyžamový den**

Únor – „Haló pane karnevale, račte dále, račte dále!“

- čas masopustu
- výroba masek
- zdraví a zdravá výživa, vitamíny
- bezpečnost nejen na lyžích
- pobyt na hřišti a vycházky do okolí školy
- jarní prázdniny
- **Karneval**

Březen – „Za svítání zvesela, spustí ptačí kapela“

- oslavujeme příchod jara
- první jarní květiny
- ptáci vracející se z teplých krajin
- výroba dárků k zápisu
- pobyt na hřišti a vycházky do okolí školy
- Den učitelů (28.3.)
- **22.3. Den vody**

Duben – „Duben měsíc bezpečnosti, zdraví chceme mítí dosti“

- jak se správně chovat jako účastník provozu pozemních komunikací
- 1. pomoc při úrazech
- jarní rostliny, zvířata
- Velikonoce – koledy, básničky, dekorace
- pobyt na hřišti a vycházky do okolí školy
- rozkvetlé pražské zahrady
- Den země – třídění odpadu
- **2.4.Měsíc knihy – „Má oblíbená knížka“**

Květen – „Jednou ročně na den matek, moje maminka má svátek“

- Den matek – výroba dárku a přáníčka pro maminky
- užíváme jarních dní na školní zahradě
- retro hry
- příroda na jaře – rostliny, stromy, zvířata
- pitný režim
- míčové hry na hřišti
- pobyt na hřišti a vycházky do okolí školy
- Státní svátky 1.5. a 8.5.

Červen - „Na prázdniny se těšíme, dobrodružství vyhlížíme!“

- co nového jsme se dozvěděli ve školní družině
- těšíme se na prázdniny – povídání, kreslení
- nebezpečí léta, bezpečnost o prázdninách
- letní sporty
- pobyt na hřišti a vycházky do okolí školy
- 17.6. Den otců
- Den dětí

12. Klíčové kompetence

- a) **Kompetence k učení** – pochopení nutnosti přípravy na vyučování, orientace ve světě informací,
posoudit a zhodnotit svůj výkon, podpora rozvoje logického myšlení
zdokonalování grafického projevu
vedení k upevňování preventivního zdraví
nabídka aktivačních metod
- b) **Kompetence k řešení problémů** – rozvíjení tvořivosti při řešení problémů
vnímání problémových situací
rozvoj schopností hledat nová řešení
používání dalších informací a zdrojů,
aplikace poznatků v praxi
promyšlení pracovních postupů při praktických cvičeních
- c) **Kompetence komunikativní** – vyjádření svých myšlenek, názorů v souvislém ústním projevu
naslouchání ostatním
zapojování do diskuze
spolupráce v týmu
využívání informačních zdrojů k získání nových poznatků
schopnost mluvit na veřejnosti
rozvoj slovní zásoby
- d) **Kompetence sociální a personální** - podílení se na utváření příjemné atmosféry ve skupině,
navazování a udržování kontaktů
poskytnutí pomoci
vhodná komunikace se spolužáky
respektování názorů druhých
hodnocení práce své i ostatních, naplánování a rozdělení práce

- e) Kompetence občanské –** respektování přesvědčení druhých lidí
schopnost vcítit se do situace druhých
uvědomit si povinnost postavit se proti násilí
uvědomění si svých práv a povinností
poskytnutí pomoci, aktivní zapojení do kulturního života
chápání ekologických souvislostí
- f) Kompetence pracovní –** používání bezpečných pomůcek a materiálů
dodržování pravidel bezpečnosti
pečlivá práce s pocitem hrdosti
využívání získaných zkušeností